

**ASOCIACE RODIČŮ A PŘÁTEL
DĚTÍ NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH V ČR**

ZPRAVODAJ říjen 2024

EXKURZE DO METRA

Během volného svátečního dne **28. října 2024** budou mít nevidomí a slabozrací lidé možnost prozkoumat zázemí pražského metra. Exkurzi připravil Dopravní podnik hl. m. Prahy spolu se SONS. Návštěvníci si budou moci doslova osahat prostory metra bez přítomnosti ostatních cestujících. Akce se koná **na stanici metra C Budějovická od 9 do 13 hodin**.

Akce se nekoná poprvé, a tak předpokládáme, že i tentokrát to bude podobné jako v dřívějších letech, kdy ve stanici ve výlucce byla na jedné koleji souprava, kterou si bylo možné detailně prohlédnout, vždy byli k dispozici pracovníci metra. Druhá kolej byla volná a bylo možné za asistence jejich lidí do kolejiště po schůdcích slézt, tam si prohlédnout, kudy jde elektrika, jak jsou koleje daleko od sebe, jak je to vysoko, atp. Doporučeno je proto oblečení, které si lze ušpinit.

Zájem je veliký, a tak budou přihlášení rozděleni do skupinek po cca 20 lidech. Každá skupinka bude na exkurzi cca 50 minut.

Rozdělení do skupinek organizuje SONS. Chcete-li se ještě přihlásit, učiňte tak mailem na musilova@sons.cz. Uvedte jméno, příjmení, telefonický a e-mailový kontakt, město, ze kterého přijedete. Bohužel nabídku posíláme na poslední chvíli, přihlásit se lze **do 22. října**.

KROUŽEK JUDA V ZŠ NA NÁMĚSTÍ MÍRU V PRAZE

Katedra APA FTK UP nabízí **kroužek juda pro děti** ve věku ZŠ a SŠ, a to **v ZŠ a MŠ ZRAK v Praze, náměstí Míru 19**. Kroužek bude probíhat každý pátek od 15 do 16 hodin, povede ho trenérka juda a konzultantka APA PhDr. Veronika Holá, společně se studentem APA Mikulášem Tajblem. Kroužek nabídne nejen výuku juda, ale i kompenzační cvičení a aktivity zaměřené na všestrannost, vše pod odborným dohledem dalších konzultantů, Karolíny Svobodové a Jiřího Pilaře. Kroužek na tento školní rok se platí nadvakrát, 1 000 Kč od začátku listopadu do konce února, 2 000 Kč od začátku března do konce června. Pokud byste měli problémy s financováním, rozhodně se ozvěte, rádi poradíme, jak zažádat o nadační příspěvek. Přihlásit se mohou žáci z integrovaného vzdělávání i speciálních škol. Pozvánka v příloze. Jakékoliv dotazy zodpoví Veronika Holá, veronika.hola@upol.cz, 725 521 803.

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ Typhlo&Tactus 2024

S velkou radostí oznamujeme, že Česká republika zazářila na nedávno skončeném 16. ročníku mezinárodní soutěže tvůrců hmatových knížek **Typhlo&Tactus 2024**, která se konala v polském Lublinu. Každá země mohla do soutěže vyslat maximálně 5 děl, ČR vyslala 4. Celkem do soutěže bylo přihlášených 69 hmatových knížek ze 17 zemí z celého světa: Argentina, Belgie, Brazílie, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Írán, Itálie, Jihoafrická republika, Litva, Nizozemí, Polsko, Slovinsko, Ukrajina, Velká Británie.

Do finálového kola postoupilo celkem 24 knih, mezi nimi všechny čtyři české!!!

Klára Novotná, Helena Formánková: ZVUKY, TÓNY A LEGRACE

Kristýna Adámková: FLOW

Michaela Šámalová: JAK ZACHRÁNIT VĚDCE

Tereza Viktorová: ACH, TY KAPSY

Nejen to, ale ze závěrečného zápolení jsme vyšli s druhým místem pro Michaelu Šámalovou a mimořádným uznáním za uměleckou hodnotu pro Kristýnu Adámkovou. Na naše autorky jsme opravdu hrdí!

Ale na naši knihovnu také. Na to, jak jsme malá země a za jak skromných finančních podmínek KNIHOVNU HMATOVÝCH KNÍŽEK provozujeme, si počet a úroveň našich děl nezadá se zeměmi, které mají velkou podporu.

Slavnostní vyhlášení soutěže proběhlo na Katolické univerzitě Jana Pavla II. Přišli studenti, vyučující, zástupci odborné veřejnosti i lublinské radnice. Univerzitní profesor Boguslaw Marek (z pořadatelského Polska) s prezidentkou mezinárodního projektu Typhlo&Tactus Patricií Richard (z Francie) vyhlásili výsledky soutěže:

1. místo

LA CHAUSSETTES D'OSKAR

Anne Ferrier, Carmen Dayo Raton, Belgie

2. místo

JAK ZACHRÁNIT VĚDCE

Michaela Šámalová, Česká republika

3. místo

IL GATTO DAL COLLO LUNGO

Laura Burroni, Itálie

Mimořádná uznání:

JEUX DE THAMES

Catherine Brison, Belgie

FLOW

Kristýna Adámková, Česká republika

YOUR HELP IS NEEDED

Margaret Sharp, Velká Británie

I' APPARANTO DIGERENTE

Andrea Sanchez Elias, Itálie

LE PAYS DES Z'OUTILS

Camille Morendeau, Celia Macon, Ninon Gondal, Francie

PINPIN JOUE A CACHE-CACHE

(Monique Sommer, Marcelle Peters, Belgie)

A LENDA DA VITÓRIA-RÉGIA

Rosana Mont'Alverne, Marie Ines Piekas, Naotake Fukushima, Brazílie

DE SCHAT VAN TEUM

Marin Brillemans, Ann Conefrey, Nizozemí

KOLM MÄNGU

Marris Willadsen, Estonsko

MIKULÁŠSKÁ VÍKENDOVKA

Ve dnech **6.–8. prosince 2024** pořádá spolek Život trochu jinak víkendovou akci pro děti s těžkým postižením zraku nazvanou **Možná přijde i Mikuláš**. Víkendovka proběhne **v Brně** od pátečního večera do nedělního odpoledne. Společně s vedoucími mohou děti na víkend odjet též z Prahy. Kapacita je omezena na 10 dětí, proto s přihlášením dlouho neváhejte.

Účastnit se mohou děti do 18 let. Pokud je dítěti více než 18 let a o akci má zájem, přihlášku pošlete též. Případná volná místa doplníme i zájemci staršími.

V rámci programu budeme objevovat, žasnout, ale především se bavit v zábavním vědeckém parku VIDA!, kde na nás čeká celá řada interaktivních exponátů. Relaxovat ve vířivkách či naopak řídit na tobogánu můžeme v kohoutovickém aquaparku. Naší pozornosti neunikne ani brněnská dominanta hrad Špilberk a jeho tajemné kasematy. A jelikož bude kolem Mikuláše, třeba se dočkáme i menšího překvapení...

Ubytování je zajištěno ve skautské klubovně Trýbova, spí se na karimatce ve vlastním spacáku. Zajištěna bude společná snídaně, večeře a svačiny, na oběd zajdeme do restaurace, který si hradí každý sám. Cena 950 Kč zahrnuje ubytování, vstupy v rámci programu a stravu (s výjimkou oběda). V ceně není zahrnuta doprava do Brna a zpět. V případě, kdy dítě pojedje z Prahy, cena bude navýšena o 200 Kč.

V případě dotazů kontaktujte Petru Benedíkovou na petra.benedikova@zivotjinak.cz.

Zájemce prosíme, aby vyplnili přihlášku [zde](#) nejpozději do neděle 3. listopadu 2024.

SETKÁNÍ RODIN

Můžete si už zanést do svých kalendářů, že naše každoroční setkání rodin dětí v integrovaném vzdělávání se bude konat **v penzionu Poslední Mile v Milovech** ve dnech **7.–11. května 2025** a bude tentokrát o den delší. Přihlášky a podrobnosti zveřejníme po Vánocích.

KURZ PSANÍ VŠEMI DESETI

Společnost Transkript online, která již od r. 2015 zaměstnává nevidomé rychlopísaře, nabízí **kurz psaní na klávesnici technikou všemi deseti** pod odborným vedením zkušeného lektora. Psaní na počítačové klávesnici prstokladovou technikou je u žáků se zrakovým handicapem zcela klíčovým předpokladem pro úspěšné zvládnutí nároků studia a následné získání kvalifikovaného zaměstnání. Přestože jde o dovednost mimořádného budoucího významu, mají žáci, kteří se vzdělávají v běžných školách, oproti svým vrstevníkům ze speciálních škol podstatně ztížený přístup ke kvalitní výuce digitálních dovedností.

Kurz bude probíhat **od začátku ledna do poloviny června 2025**, a to pravidelně každý **pátek** v čase **15–16 hodin** v budově **SONS v Praze 1, Krakovská 21**. Určeno pro žáky a studenty 10+, kteří se vzdělávají v běžné ZŠ. Předpokládáme vlastní notebook, který bude žák používat při prezenční výuce a domácím tréninku. Notebook lze příp. zapůjčit na dobu konání kurzu v půjčovně kompenzačních pomůcek Nadačního fondu Českého rozhlasu (Světluška).

V tomto školním roce budeme pořádat již čtvrtý běh kurzu pro skupinu šesti až osmi žáků s tímto handicapem. Využíváme aplikaci Psaní hravě.

Přihlásit se lze u Mgr. Markéty Outratové, 737 348 619, outratova@transkript.cz.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA SPECIÁLNÍCH ŠKOLÁCH

Rozhodně je doporučujeme úplně všem. Často slyšíme „moje dítě / můj žák na speciální školu stejně nepůjde, nemá smysl takovou školu navštívit“. Rodiče starších dětí / učitelé starších žáků se nejednou vyjádřili, jak jim speciálka pomohla. Buď do ní dítě přestoupilo nebo se díky návštěvě seznámili s jinými rodinami, pedagogy, odborníky, konzultovali výuku, dozvěděli se o pomůckách či akcích, kterých se může dítě účastnit, ať navštěvuje jakoukoliv školu. Pokud jste tam ještě nebyli, rozhodně běžte! A jste-li ve fázi rozhodování, do které školy dítě zapsat, nestačí slyšet, co řekli jiní, ke zodpovědnému rozhodnutí to chce udělat vlastní zkušenost. Data DOD zveřejnily tyto školy:

Základní škola a Mateřská škola ZRAK v Praze 2, nám. Míru 19

ST 13. listopadu 2024

ST 26. března 2025

Gymnázium a SOŠ pro ZP v Praze 5, Radlická 115

PO 11. listopadu 2024 9–16

PO 13. ledna. 2025 13.30–17.30

Škola Jaroslava Ježka v Praze 1, Loretánská 19

ST 6. listopadu 2024 9–15

ST 5. března 2025 9–15

TYFLOTURISTÁK ZVE NA SVÉ PŘÍŠTÍ AKCE

Akce TTO jsou určeny účastníkům se zrakovým postižením, prvotně dětem a mládežníkům starším 7 let z celé republiky. Některé akce mohou být věkově specifikovány, což byste případně našli v konkrétní přihlášce. TTO představuje, co všechno nabízí:

Pravidelné středeční schůzky

Jsou určeny dětem ze speciálních škol i z integrovaného vzdělávání. Středy mají barvitý program, domlouváme exkurze v okolí, chodíváme na hřiště, hrajeme hry, navštěvujeme zajímavosti. **Pravidelně v liché středy v Praze a v Brně od 16 do 18 hodin.**

Přihlášky Praha: prihlasky@tyfloturistak.cz.

Přihlášky Brno: <https://tyfloturistak.cz/stredybrno/>.

Podzimky Netěchovice 25.–30. října 2024

Neboť jsme loni nestihli prozkoumat vše, co toto místo nabízí, rozhodli jsme se jet znova do Netěchovic. Přihláška na akci: <https://ls.tyfloturistak.cz/applications/apply/17>. Podzimky jsou tradiční turistácká výprava, kdy poznáváme místo a okolní zajímavosti, spí se ve spacáku, stravujeme se na výletech v restauraci a v ubytování si vaříme sami. Cena letošních Podzimek je 3 300 Kč, sraz bude v Praze a v Českých Budějovicích.

Víkendovka pro rodiny 6.–8. prosince 2024

V adventním čase pořádáme ojedinelou akci pro rodiny s dětmi cca do 15 let, kde má minimálně jeden člen zrakové postižení, je jedno jestli rodič či dítě. Cena akce je cca 1 000 Kč za účastníka. Místo konání je v MHD dojezdu z Prahy, vařit si budeme společně, půjdeme na výlet po okolí, budeme společně tvořit. Odkazem se přihlásíte jakožto zájemce a my Vás budeme kontaktovat, jakmile bude k dispozici závazná přihláška. Omluvte prosím formát formuláře, je prvotně určen našim obvyklým akcím, tedy vyberte rodinného zástupce jakožto účastníka o dalších členech napište do poznámky, díky: <https://ls.tyfloturistak.cz/registrations/register/21>.

Plánované akce na rok 2025

Plánujeme jich mnoho, a ještě se na ně nelze přihlásit, avšak abyste měli představu o našich plánech, tady jsou:

Jarky: 10.–16. února 2025

Pohádková víkendovka: jaro

Víkendovka se sportovní aktivitou: až přestane sněžit

Letní tábor: 25. července – 7. srpna 2025

Podzimky: kolem 28. října 2025

Veškeré naše aktuální dění můžete sledovat na <https://www.facebook.com/tyfloturistak>. Přihlášky a přehled naší činnosti naleznete na webu: <https://tyfloturistak.cz/>. Moc se těšíme na společná budoucí dobrodružství! Pokud máte otázky, nejste si jisti, zda jsou akce vhodné pro Vaši ratolest, neváhejte se ozvat Kláře Krupové na 721 930 019.

DOMOVNÍ ZNAMENÍ MALÉ STRANY

Spolek občanů a přátel Malé Strany a Hradčan nabízí výstavu **haptických objektů zobrazujících domovní znamení Malé Strany**. Výstava se koná **na Malostranském náměstí 27 v Praze 1**, zastávka tramvaje 12, 15, 20, 22. Vernisáž už proběhla, ale výstava potrvá **do 5. listopadu**. Oficiální otvírací doba je **každou ST a ČT od 14 do 18 hodin**. Pokud byste šli ve skupině, prostory nejsou velké, ale např. 15 osob se vejde. Po telefonické domluvě pořadatelé výstavu ochotně zpřístupní i v jiný čas. Volejte člene představenstva spolku Pet C. Heinriche, 605 263 522.

Z PRÁVNÍ PORADNY SONS

Obrátila se na nás jedna z našich členských rodin, která uplatňovala **daňové zvýhodnění na dítě**. Tento nárok bohužel zanikl, rodiče museli vrátet neoprávněně vyplacený rozdíl mezi výplatou s daňovým zvýhodněním a bez daňového zvýhodnění. Obrátili jsme se proto na Sociálně-právní poradnu SONS. Václava Baudyšová zpracovala následující vysvětlení:

Za nezaopatřené dítě platí stát zdravotní pojištění a výdělečně činný rodič na ně může uplatnit daňové zvýhodnění. Nezaopatřenost dítěte se dokládá potvrzením školy o studiu.

Za nezaopatřené dítě se považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže:

- se soustavně připravuje na budoucí povolání (tj. zejména prezenční studium), nebo
- se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo
- z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Za nezaopatřené dítě se také považuje dítě po skončení povinné školní docházky, až do 18. roku věku, je-li v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

Jak je to s letními prázdninami? V červenci a v srpnu se dítě považuje za nezaopatřené, jestliže hned po prázdninách pokračuje ve studiu na téže škole či plynule přejde ze školy do jiné školy.

Naopak za nezaopatřené se nepovažuje v červenci a srpnu dítě, které

- ve studiu (= soustavné přípravě na budoucí povolání) už nepokračuje, nebo
- o prázdninách vykonává výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, nebo se neeviduje na ÚP jako uchazeč o zaměstnání.

Za nezaopatřené se ovšem nepovažuje dítě, které je poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně. Na to nemá žádný vliv to, zda studuje, nebo ne. Jednoduše řečeno: **Daňové zvýhodnění na dítě není možno uplatňovat od chvíle, kdy se dítě stalo poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně.** Bohužel z praxe víme, že této podmínky si mnozí nevšimnou, a musí proto vrátet neoprávněně vyplacené částky – tj. rozdíl mezi výplatou s daňovým zvýhodněním a bez daňového zvýhodnění. Několik rodičů z našich členských rodin dostalo také pokutu za neoprávněné uplatňování daňového zvýhodnění – jejich firemní účtárny ani oni sami si podmínky (nemožnost daňového zvýhodnění a současně pobírání invalidního důchodu 3. stupně) nevšimli. Pokud se to stane, stojí rozhodně za pokus vysvětlit na úřadě, že o tom dotyční nevěděli. Někteří z dotčených rodičů uspěli, a tak vrátili jen neoprávněně vyplacený rozdíl, ne už vyměřenou pokutu. Že tomu budou úředníci nakloněni, není ale zdaleka jisté.

Děkujeme SPP SONS, snad se povede předejít této nepříjemnosti u dalších rodin.

Podrobněji na <https://www.sons.cz/10-2024-Infomrace-a-odpovedi-na-dotazy-ze-Socialne-pravni-poradny-SONS-P4018839.html>.

DEN NEVIDOMÝCH V BRNĚ

Přijďte na akci pořádanou několika organizacemi poskytující služby nevidomým a slabozrakým. Koná se **v Brně 12. listopadu 2024 od 13 do 18 hodin v prostorách FSS MU, Joštova 10.**

Na programu je vystoupení osob se zrakovým znevýhodněním (hudební vystoupení, sdílení životního příběhu), prezentace a ukázka práce různých organizací a spolků zaměřující se na oblast zrakového znevýhodnění. V rámci návštěvy jednotlivých organizací budete mít možnost zážitkovou formou získat zkušenost a informace o vzdělávání, výchově, možnostech pro volný čas.

PATRON DĚTÍ

Několik členských rodin má dobrou zkušenost s finanční podporou od Patrona dětí, z. ú. O finanční příspěvek mohou požádat rodiče pro jakékoliv dítě (netýká se tedy jen nevidomých a slabozrakých) – jedinou podmínkou je věk do 18 let. Patrona lze žádat až čtyřikrát ročně. Přispívá na školné, kroužkové, lyžařský kurz, školu v přírodě, letní tábor, asistenci, odbornou péči, rehabilitační pomůcky apod., jednoduše na vše, co dítě potřebuje. Pokud jste byli zasaženi povodní, můžete dokonce žádat, i kdybyste měli vyčerpány všechny čtyři žádosti za rok. Možná voda zničila školní potřeby, vybavení pro zájmovou činnost, zdravotní pomůcky apod., přesně to do žádosti patří.

Veškeré pokyny, jak žádost podat, najdete na <https://patrondeti.cz/zadost>. Konzultovat svou žádost můžete s manažerkou Patrona dětí MgA. Kateřinou Malatincovou, katerina.malatincova@patrondeti.cz, 774 776 361.

Napište, co se zajímavého děje ve Vašem regionu, rádi to otiskneme!

Vaše redakce

Tento Zpravodaj je vytištěn za podpory Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška. Redakce Zpravodaje, kontakty na Asociaci: Terezie Kochová, 728 94 55 37, khk.asociace@gmail.com, www.asociacerodicu.estranky.cz, facebook.com/asociacedns, [@knihovna_hmatovych_knizek](https://twitter.com/knihovna_hmatovych_knizek), <https://asociacerodicu.rajce.idnes.cz/>.